Συλλογή της Νομολογίας

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ (πρώτο τμήμα)

της 2ας Ιουνίου 2016*

«Προδικαστική παραπομπή — Ελεύθερη κυκλοφορία των κεφαλαίων — Άρθρο 63 ΣΛΕΕ — Φορολόγηση των εισοδημάτων συνταξιοδοτικών ταμείων — Διαφορετική μεταχείριση μεταξύ ημεδαπών και αλλοδαπών συνταξιοδοτικών ταμείων — Φορολόγηση κατ' αποκοπήν των ημεδαπών συνταξιοδοτικών ταμείων βάσει πλασματικής αποδόσεως — Παρακράτηση φόρου στην πηγή για εισοδήματα από μερίσματα που καταβάλλονται σε αλλοδαπά συνταξιοδοτικά ταμεία — Συγκρισιμότητα»

Στην υπόθεση C-252/14,

με αντικείμενο αίτηση προδικαστικής αποφάσεως δυνάμει του άρθρου 267 ΣΛΕΕ, που υπέβαλε το Högsta förvaltningsdomstolen (ανώτατο διοικητικό δικαστήριο, Σουηδία) με απόφαση της 20 Μαΐου 2014, η οποία περιήλθε στο Δικαστήριο στις 23 Μαΐου 2014, στο πλαίσιο της δίκης

Pensioenfonds Metaal en Techniek

κατά

Skatteverket,

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (πρώτο τμήμα),

συγκείμενο από τους A. Tizzano, αντιπρόεδρο του Δικαστηρίου, προεδρεύοντα του πρώτου τμήματος, F. Biltgen, E. Levits (εισηγητή), M. Berger και S. Rodin, δικαστές,

γενικός εισαγγελέας: M. Szpunar

γραμματέας: C. Strömholm, υπάλληλος διοικήσεως,

έχοντας υπόψη την έγγραφη διαδικασία και κατόπιν της επ' ακροατηρίου συζητήσεως της 21ης Μαΐου 2015,

λαμβάνοντας υπόψη τις παρατηρήσεις που κατέθεσαν:

— το Pensioenfonds Metaal en Techniek, εκπροσωπούμενο από τους F. Boulogne και G. Andersson, advokat,

— η Σουηδική Κυβέρνηση, εκπροσωπούμενη από τις A. Falk, C. Meyer-Seitz, U. Persson, N. Otte Widgren και K. Sparrman, καθώς και από τους L. Swedenborg, E. Karlsson και F. Sjövall,

— η Γερμανική Κυβέρνηση, εκπροσωπούμενη από τον T. Henze και την K. Petersen,

* Γλώσσα διαδικασίας: η σουηδική.

— η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, εκπροσωπούμενη από τους J. Enegren και W. Roels, καθώς και από την C. Tufvesson,

αφού άκουσε τον γενικό εισαγγελέα που ανέπτυξε τις προτάσεις του κατά τη συνεδρίαση της 10 Σεπτεμβρίου 2015,

εκδίδει την ακόλουθη

Απόφαση

1 Η αίτηση προδικαστικής αποφάσεως αφορά την ερμηνεία του άρθρου 63 ΣΛΕΕ.

2 Η αίτηση αυτή υποβλήθηκε στο πλαίσιο ένδικης διαφοράς μεταξύ του Pensioenfonds Metaal en Techniek (στο εξής: PMT), συνταξιοδοτικού ταμείου το οποίο εδρεύει στην Ολλανδία, και του Skatteverket (σουηδικού Δημόσιου Ταμείου) με αντικείμενο τον φόρο επί μερισμάτων που κατέβαλε το PMT στη Σουηδία κατά την περίοδο 2002-2006.

Το σουηδικό νομικό πλαίσιο

Η κανονιστική ρύθμιση περί των συνταξιοδοτικών ταμείων

3 Το άρθρο 9 του lagen (1967:531) om tryggande av pensionsutfästelse m. m. [νόμος (1967:531) περί διασφαλίσεως των συνταξιοδοτικών υποχρεώσεων και λοιπών διατάξεων, στο εξής: νόμος περί διασφαλίσεως των συνταξιοδοτικών υποχρεώσεων] ορίζει το συνταξιοδοτικό ταμείο ως ταμείο που ιδρύθηκε από εργοδότη με αποκλειστικό σκοπό τη διασφάλιση της παροχής συντάξεως στους υπαλλήλους ή στους κληρονόμους του.

4 Κατά το άρθρο 12 του εν λόγω νόμου, απαγορεύεται ρητώς στα συνταξιοδοτικά ταμεία η ανάληψη δεσμεύσεως περί καταβολής συντάξεως, τα δε ταμεία αυτά δεν καταβάλλουν συντάξεις γήρατος. Σκοπός ενός συνταξιοδοτικού ταμείου είναι αποκλειστικώς η διαχείριση των κεφαλαίων που καταβάλλονται από τον εργοδότη και η διασφάλιση των συνταξιοδοτικών υποχρεώσεών του.

5 Οι δεσμεύσεις των συνταξιοδοτικών ταμείων περί διασφαλίσεως των συνταξιοδοτικών υποχρεώσεων των εργοδοτών είναι μακροπρόθεσμες. Κατά το άρθρο 10α του νόμου περί διασφαλίσεως των συνταξιοδοτικών υποχρεώσεων, τα περιουσιακά στοιχεία των συνταξιοδοτικών ταμείων πρέπει να τοποθετούνται με τρόπο που καθιστά δυνατή την επαρκή διαφοροποίηση των κινδύνων, ώστε να επιτυγχάνεται βέλτιστη και συνετή διαχείριση των συμφερόντων όσων υπάγονται στο θεσμικό αυτό πλαίσιο. Τα συνταξιοδοτικά ταμεία οφείλουν να ακολουθούν τις επενδυτικές οδηγίες που συμμορφώνονται με τις απαιτήσεις που προβλέπονται από τις διατάξεις και τις γενικές κατευθυντήριες γραμμές της Εθνικής Επιθεωρήσεως Χρηματοοικονομικών Φορέων σχετικά με τις επενδυτικές οδηγίες και τις εκτιμήσεις επιπτώσεων που παρέχονται από οργανισμούς που ασκούν δραστηριότητες επαγγελματικών συνταξιοδοτικών παροχών (Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd om placeringsriktlinjer och konsekvensanalys för institut som driver tjänstepensionsverksamhet, FFF 2011:16).

6 Τα συνταξιοδοτικά ταμεία αποτελούν ένα από τα μέσα που έχουν επιλεγεί από το Βασίλειο της Σουηδίας για τον σχεδιασμό και τη διασφάλιση του καθεστώτος των συντάξεων γήρατος. Προς τον σκοπό της διασφαλίσεως των συνταξιοδοτικών υποχρεώσεων, είναι επίσης δυνατή η σύναψη ασφαλειών ζωής ή η σύσταση λογιστικών αποθεμάτων, σε συνδυασμό με παροχή πιστωτικής εγγυήσεως ή εγγυήσεως από οργανισμό τοπικής αυτοδιοίκησης ή το Δημόσιο.

Η φορολόγηση των ημεδαπών συνταξιοδοτικών ταμείων

7 Τα νομικά πρόσωπα με απεριόριστη φορολογική υποχρέωση στη Σουηδία υπόκεινται σε φόρο εισοδήματος δυνάμει του inkomstskattelagen (1999:1229) [νόμος (1999:1229) περί φορολογίας εισοδήματος, στο εξής: νόμος περί φορολογίας εισοδήματος] ο οποίος αφορά, μεταξύ άλλων, τα κεφαλαιακά κέρδη, τα μερίσματα και τους τόκους.

8 Κατά το άρθρο 2, παράγραφος 2, πρώτο εδάφιο, σημείο 3, του κεφαλαίου 7 του νόμου περί φορολογίας εισοδήματος, τα συνταξιοδοτικά ταμεία απαλλάσσονται πλήρως από την κατά τον εν λόγω νόμο φορολογική υποχρέωση. Ο εν λόγω νόμος παραπέμπει, συναφώς, στις διατάξεις σχετικά με τη φορολογία εισοδήματος από κεφαλαιακές αποδόσεις, οι οποίες παρατίθενται στον lagen (1990:661) om avkastningsskatt på pensionsmedel [νόμος 661 (1990:661) περί φορολογίας κεφαλαιακών αποδόσεων των συνταξιοδοτικών ταμείων, στο εξής: νόμος περί φορολογίας των κεφαλαιακών αποδόσεων των συνταξιοδοτικών ταμείων].

9 Κατά το άρθρο 2 του νόμου περί φορολογίας των κεφαλαιακών αποδόσεων των συνταξιοδοτικών ταμείων, τα σουηδικά συνταξιοδοτικά ταμεία καθώς και οι εταιρίες ασφαλίσεως ζωής πρέπει να καταβάλλουν φόρο επί των κεφαλαιακών αποδόσεων, ο οποίος είναι φόρος κατ' αποκοπήν που αποσκοπεί στη φορολόγηση των τρεχουσών αποδόσεων των συνταξιοδοτικών αποταμιεύσεων και η φορολογητέα βάση του οποίου υπολογίζεται σε δύο στάδια, κατά τις διατάξεις των άρθρων 3 ως 8 του εν λόγω νόμου.

10 Πρώτον, πρέπει να υπολογίζεται η κεφαλαιακή βάση, η οποία αποτελείται από την αξία του ενεργητικού του συνταξιοδοτικού ταμείου κατά την έναρξη του τρέχοντος φορολογικού έτους, αφού αφαιρεθούν οι υφιστάμενες κατά την ημερομηνία αυτή υποχρεώσεις. Κατά τη Σουηδική Κυβέρνηση, τα συνταξιοδοτικά ταμεία δεν δύνανται, κατά το άρθρο 11, παράγραφος 4, του νόμου περί διασφαλίσεως των συνταξιοδοτικών υποχρεώσεων, να συνάψουν δανειακές συμβάσεις, παρά μόνο για να ικανοποιήσουν τις προσωρινές ανάγκες τους σε ρευστότητα, και τούτο μόνο υπό την προϋπόθεση ότι το ύψος του δανείου είναι ήσσονος σημασίας σε σχέση με το μέγεθος του συνταξιοδοτικού οργανισμού.

11 Δεύτερον, η κατ' αποκοπήν απόδοση επί του εν λόγω κεφαλαίου, ήτοι η βάση της επιβολής φόρου, καθορίζεται πολλαπλασιάζοντας την κεφαλαιακή βάση επί τη μέση απόδοση των κρατικών ομολόγων για το αμέσως προηγούμενο του φορολογικού έτους ημερολογιακό έτος. Κατά το άρθρο 9 του νόμου περί φορολογίας κεφαλαιακών αποδόσεων των συνταξιοδοτικών ταμείων, ο φόρος επί των αποδόσεων ορίζεται σε 15 % της φορολογητέας βάσεως που υπολογίζεται κατ' αυτόν τον τρόπο.

12 Ο εν λόγω φόρος επί των κεφαλαιακών αποδόσεων εφαρμόζεται αφενός σε σουηδικά συνταξιοδοτικά ταμεία και εταιρίες ασφαλίσεως ζωής και αφετέρου σε αλλοδαπές εταιρίες ασφαλίσεως ζωής και φορείς επαγγελματικών συντάξεων που διαθέτουν μόνιμη εγκατάσταση στη Σουηδία, και έχει ως σκοπό, σύμφωνα με το αιτούν δικαστήριο, την ενιαία κατ' αποκοπήν φορολόγηση όλων των ειδών συνταξιοδοτικών αποταμιεύσεων. Η μέθοδος αυτή χρησιμοποιείται για τη φορολόγηση τόσο των αποδόσεων των κεφαλαίων από τις ατομικές συνταξιοδοτικές αποταμιεύσεις όσο και των αποδόσεων των κεφαλαίων από τα ασφαλιστικά συμβόλαια των συνταξιοδοτικών συστημάτων, από τα συμβόλαια ασφαλίσεως ζωής και από τα λοιπά συνταξιοδοτικά κεφάλαια.

Η φορολόγηση των αλλοδαπών συνταξιοδοτικών ταμείων

13 Τα αλλοδαπά νομικά πρόσωπα που εισπράττουν μερίσματα από μετοχές σουηδικών εταιριών ή από μερίδες σουηδικών επενδυτικών κεφαλαίων πρέπει να καταβάλλουν στη Σουηδία φόρο υπό τη μορφή παρακρατήσεως στην πηγή επί των μερισμάτων δυνάμει των άρθρων 1 και 4 του kupongskattelagen (1970:624) [νόμος 624 (1970:624) περί φορολογίας μερισμάτων, στο εξής: νόμος περί φορολογίας μερισμάτων].

14 Κατά το άρθρο 5 του νόμου περί φορολογίας μερισμάτων, ο συντελεστής φόρου επί των μερισμάτων ανέρχεται σε 30 % επί του ποσού των διανεμηθέντων μερισμάτων. Σύμφωνα με τη φορολογική σύμβαση που έχει υπογραφεί μεταξύ του Βασιλείου της Σουηδίας και του Βασιλείου των Κάτω Χωρών, ο συντελεστής φορολογίας των διανεμηθέντων μερισμάτων μεταξύ των δύο αυτών κρατών μελών δεν δύναται να υπερβαίνει το 15 % του ακαθάριστου ποσού των μερισμάτων.

Η διαφορά της κύριας δίκης και το προδικαστικό ερώτημα

15 Κατά την περίοδο 2002-2006, το PMT έλαβε από σουηδικές ανώνυμες εταιρίες μερίσματα επί των οποίων παρακρατήθηκε στην πηγή φόρος ύψους 15 %, ο οποίος αντιστοιχεί σε συνολικό ποσό 20 957 836 σουηδικών κορωνών (SEK) (περίπου 2 262 861 ευρώ).

16 Κατά τον Δεκέμβριο του 2007, το PMT ζήτησε από το σουηδικό Δημόσιο Ταμείο την επιστροφή του ποσού του καταλογισθέντος φόρου επί των μερισμάτων, με την αιτιολογία ότι η παρακράτηση του φόρου αυτού ήταν αντίθετη στις σχετικές με την ελεύθερη κυκλοφορία των κεφαλαίων διατάξεις του δικαίου της Ένωσης. Το PMT προέβαλε ότι έπρεπε να εξομοιωθεί με συνταξιοδοτικό ταμείο το οποίο φορολογείται σύμφωνα με τον νόμο περί φορολογίας κεφαλαιακών αποδόσεων των συνταξιοδοτικών ταμείων και, ως εκ τούτου, να τύχει ευνοϊκότερης φορολογίας. Υποστήριξε ότι η διαφορετική φορολόγηση η οποία προκύπτει από την εφαρμογή του νόμου περί φορολογίας κεφαλαιακών αποδόσεων των συνταξιοδοτικών ταμείων και του νόμου περί φορολογίας μερισμάτων δεν ήταν δικαιολογημένη.

17 Το σουηδικό Δημόσιο Ταμείο απέρριψε το αίτημα του PMT, το οποίο άσκησε ενώπιον του Länsrätten i Dalarnas län (διοικητικό πρωτοδικείο της Περιφέρειας του Dalarna, Σουηδία) προσφυγή, η οποία επίσης απορρίφθηκε.

18 Κατόπιν εφέσεως που άσκησε το PMT, το Kammarrätten i Sundsvall (διοικητικό εφετείο του Sundsvall, Σουηδία) έκρινε ότι δεν είχε αποδειχθεί ούτε ότι το PMT φορολογήθηκε κατά τρόπο λιγότερο ευνοϊκό από τα αντίστοιχα σουηδικά συνταξιοδοτικά ταμεία ούτε ότι οι διαφορετικές μέθοδοι φορολογήσεως εισήγαγαν δυσμενείς διακρίσεις.

19 Το PMT άσκησε αίτηση αναιρέσεως ενώπιον του Högsta förvaltningsdomstolen (ανώτατο διοικητικό δικαστήριο, Σουηδία) υποστηρίζοντας ότι το σύστημα των εθνικών κανόνων σχετικά με τη φορολογία των συνταξιοδοτικών ταμείων εισάγει δυσμενείς διακρίσεις. Ο φόρος επί των κεφαλαιακών αποδόσεων αντικαθιστά όχι μόνο τον φόρο επί των μερισμάτων αλλά επίσης και τον φόρο υπεραξίας των εκποιήσεων και τον φόρο εισοδήματος από τόκους, η δε φορολόγηση των μερισμάτων που καταβάλλονται στα σουηδικά συνταξιοδοτικά ταμεία είναι σημαντικά χαμηλότερη από τα ποσά που τυπικώς εισπράττονται με τον φόρο επί των αποδόσεων. Τα αλλοδαπά συνταξιοδοτικά ταμεία, τα οποία φορολογούνται επί των ακαθάριστων εσόδων μέσω παρακρατήσεως φόρου αμέσως κατά τη διανομή των μερισμάτων, δεν μπορούν να ωφεληθούν ούτε από την εξίσωση της φορολογίας που αναμένεται με την πάροδο του χρόνου, την οποία επιδιώκει η κατ' αποκοπήν μέθοδος.

20 Περαιτέρω, ο τρόπος με τον οποίο υπολογίζεται ο φόρος επί των κεφαλαιακών αποδόσεων για τα ημεδαπά συνταξιοδοτικά ταμεία επιτρέπει την έκπτωση των χρηματοπιστωτικών υποχρεώσεων, ενώ η παρακράτηση στην πηγή του φόρου που εφαρμόζεται για τους μεριδιούχους που είναι αλλοδαπά συνταξιοδοτικά ταμεία δεν το επιτρέπει.

21 Τέλος, ενώ η παρακράτηση στην πηγή του φόρου διενεργείται κατά τον χρόνο της διανομής των μερισμάτων, ο φόρος επί των κεφαλαιακών αποδόσεων υπολογίζεται και εισπράττεται κατά το έτος που ακολουθεί τη διανομή των μερισμάτων, γεγονός το οποίο συνεπάγεται μειονέκτημα ρευστότητας για τα αλλοδαπά συνταξιοδοτικά ταμεία.

22 Το σουηδικό Δημόσιο Ταμείο εκτιμά ότι το εθνικό φορολογικό σύστημα προβλέπει δύο διαφορετικούς τρόπους φορολογίας και δεν εισάγει καμία διάκριση. Η πραγματική φορολόγηση των μερισμάτων που καταβάλλονται στα ημεδαπά συνταξιοδοτικά ταμεία αντιστοιχεί στην παρακράτηση στην πηγή, η οποία πραγματοποιείται βάσει των φορολογικών συμβάσεων για τα μερίσματα που καταβάλλονται σε αλλοδαπά συνταξιοδοτικά ταμεία. Το καθεστώς το οποίο εφαρμόζεται στα αλλοδαπά συνταξιοδοτικά ταμεία ενδέχεται επίσης να αποδειχθεί ευνοϊκότερο, αφενός λόγω της εξελίξεως της αποδόσεως των κρατικών ομολόγων και αφετέρου επειδή η φορολόγηση πραγματοποιείται μόνο μετά τη διανομή των μερισμάτων, ενώ τα ημεδαπά συνταξιοδοτικά ταμεία καταβάλλουν τον φόρο κεφαλαιακών αποδόσεων ετησίως. Οι δαπάνες τις οποίες τα ημεδαπά συνταξιοδοτικά ταμεία μπορούν να αφαιρέσουν κατόπιν συνεκτιμήσεως των υποχρεώσεών τους κατά τον υπολογισμό της κεφαλαιακής βάσεως δεν αφορούν τα ληφθέντα μερίσματα και δεν υπάρχει καμία επιβάρυνση η οποία να σχετίζεται ευθέως με τα μερίσματα του επενδυθέντος στη Σουηδία κεφαλαίου. Τα ημεδαπά συνταξιοδοτικά ταμεία προκαταβάλλουν σε μηνιαία βάση φόρο επί των κερδών ως προσωρινό φόρο και δεν ωφελούνται, ως εκ τούτου, από κάποιο πλεονέκτημα ρευστότητας.

23 Το αιτούν δικαστήριο επιβεβαιώνει ότι το φορολογικό καθεστώς που εφαρμόζεται στα συνταξιοδοτικά ταμεία εξαρτάται από το αν εδρεύουν στην εθνική επικράτεια και ότι ο επίμαχος ονομαστικός φορολογικός συντελεστής στην υπόθεση που εκκρεμεί ενώπιόν του ανέρχεται σε 15 % τόσο για τον φόρο κεφαλαιακών αποδόσεων όσο και για τον φόρο επί των μερισμάτων.

24 Το δικαστήριο αυτό διευκρινίζει επίσης ότι ο φόρος επί των κεφαλαιακών αποδόσεων υπολογίζεται βάσει πλασματικής αποδόσεως. Τούτο συνεπάγεται, λαμβανομένης υπόψη της μεθόδου υπολογισμού της φορολογητέας βάσεως των κεφαλαιακών αποδόσεων, ότι η φορολόγηση ενδέχεται να είναι ευνοϊκότερη κάποια έτη για τους ημεδαπούς μεριδιούχους, ενώ άλλα έτη, αντιθέτως, το αποτέλεσμα της φορολογήσεως αυτών των μεριδιούχων ενδέχεται να είναι δυσμενέστερο σε σχέση με το αποτέλεσμα της φορολογήσεως των αλλοδαπών μεριδιούχων. Το αιτούν δικαστήριο τονίζει ότι ο φόρος επί κεφαλαιακών αποδόσεων εισπράττεται ετησίως ανεξαρτήτως της διανομής ή μη μερισμάτων. Επιπλέον, το εν λόγω δικαστήριο επισημαίνει ότι προβλήθηκε ενώπιόν του ότι το σύστημα των εθνικών κανόνων για τη φορολογία των συνταξιοδοτικών ταμείων εισήγαγε διακρίσεις, ιδίως διότι η έκπτωση των οικονομικών ζημιών ήταν δυνατή κατά τον υπολογισμό της φορολογητέας βάσεως των κεφαλαιακών αποδόσεων και διότι ο χρόνος κατά τον οποίο εισπράττεται ο φόρος ενδέχεται να προκαλέσει μειονέκτημα ρευστότητας στα αλλοδαπά συνταξιοδοτικά ταμεία.

25 Υπό τις συνθήκες αυτές, το Högsta förvaltningsdomstolen (ανώτατο διοικητικό δικαστήριο) αποφάσισε να αναστείλει τη διαδικασία και να υποβάλει στο Δικαστήριο το ακόλουθο προδικαστικό ερώτημα:

«Αντιτίθεται το άρθρο 63 ΣΛΕΕ σε εθνική νομοθεσία κατά την οποία τα μερίσματα από εταιρία κάτοικο ημεδαπής φορολογούνται στην πηγή αν ο μεριδιούχος είναι κάτοικος άλλου κράτους μέλους, ενώ τέτοια μερίσματα –αν καταβάλλονται σε μεριδιούχο κάτοικο ημεδαπής– υπόκεινται σε φόρο υπολογιζόμενο κατ' αποκοπήν και επί μιας πλασματικής αποδόσεως, ο οποίος προορίζεται με την πάροδο του χρόνου να αντιστοιχεί στον τακτικό φόρο όλων των εισοδημάτων από το κεφάλαιο;»

Επί του προδικαστικού ερωτήματος

26 Με το ερώτημά του, το αιτούν δικαστήριο διερωτάται κατ' ουσίαν εάν το άρθρο 63 ΣΛΕΕ έχει την έννοια ότι αντιτίθεται σε εθνική νομοθεσία δυνάμει της οποίας τα μερίσματα που διανέμονται από ημεδαπή εταιρία φορολογούνται στην πηγή όταν καταβάλλονται σε αλλοδαπά συνταξιοδοτικά ταμεία, ενώ όταν τα μερίσματα αυτά καταβάλλονται σε ημεδαπά συνταξιοδοτικά ταμεία, φορολογούνται με φόρο που υπολογίζεται κατ' αποκοπήν επί τη βάσει πλασματικής αποδόσεως, ο οποίος αποσκοπεί, με την πάροδο του χρόνου, στο να αντιστοιχεί με τον φόρο όλων των εισοδημάτων από κεφάλαιο, σύμφωνα με το καθεστώς του κοινού δικαίου.

27 Κατά πάγια νομολογία του Δικαστηρίου, μεταξύ των μέτρων που απαγορεύονται από το άρθρο 63, παράγραφος 1, ΣΛΕΕ, ως συνιστώντα περιορισμούς της κυκλοφορίας των κεφαλαίων, συγκαταλέγονται εκείνα που μπορούν να αποτρέψουν τους κατοίκους αλλοδαπής από την πραγματοποίηση επενδύσεων σε κράτος μέλος ή να αποτρέψουν τους κατοίκους του εν λόγω κράτους μέλους από την πραγματοποίηση επενδύσεων σε άλλα κράτη (βλ., ιδίως, αποφάσεις της 8ης Νοεμβρίου 2012, Επιτροπή κατά Φινλανδίας, C-342/10, EU:C:2012:688, σκέψη 28, και της 22ας Νοεμβρίου 2012, Επιτροπή κατά Γερμανίας, C-600/10, μη δημοσιευθείσα, EU:C:2012:737, σκέψη 14).

28 Ειδικότερα, μια δυσμενής μεταχείριση από κράτος μέλος των μερισμάτων που καταβάλλονται στα αλλοδαπά συνταξιοδοτικά ταμεία, σε σχέση με τη μεταχείριση των μερισμάτων που καταβάλλονται στα ημεδαπά συνταξιοδοτικά ταμεία, μπορεί να αποτρέψει τις εταιρίες που εδρεύουν σε κράτος μέλος διαφορετικό από το πρώτο κράτος μέλος από την πραγματοποίηση επενδύσεων στο κράτος μέλος αυτό και, ως εκ τούτου, συνιστά περιορισμό στην ελεύθερη κυκλοφορία των κεφαλαίων, καταρχήν απαγορευμένο από το άρθρο 63 ΣΛΕΕ (βλ. αποφάσεις της 8ης Νοεμβρίου 2012, Επιτροπή κατά Φινλανδίας,C-342/10, EU:C:2012:688, σκέψη 33, και της 22ας Νοεμβρίου 2012, Επιτροπή κατά Γερμανίας, C-600/10, μη δημοσιευθείσα, EU:C:2012:737, σκέψη 15).

29 Βάσει της επίμαχης στην κύρια δίκη νομοθεσίας, τα συνταξιοδοτικά ταμεία υποβάλλονται, όσον αφορά τα μερίσματα που τους διανέμονται, σε δύο διαφορετικά συστήματα φορολογίας, η εφαρμογή των οποίων εξαρτάται από το αν εδρεύουν ή όχι στην επικράτεια του κράτους μέλους της εταιρίας που διανέμει τα μερίσματα.

30 Πράγματι, από την απόφαση περί παραπομπής προκύπτει ότι τα μερίσματα που καταβάλλονται σε αλλοδαπά συνταξιοδοτικά ταμεία από σουηδική εταιρία υπόκεινται σε παρακράτηση φόρου στην πηγή με συντελεστή 30 % επί του ακαθάριστου ποσού, ο δε συντελεστής αυτός δύναται να μειωθεί δυνάμει συμβάσεως για την αποφυγή διπλής φορολογίας. Όπως αναφέρει το αιτούν δικαστήριο, για τα μερίσματα που εισέπραξε το PMT, πραγματοποιήθηκε παρακράτηση στην πηγή με συντελεστή 15 %, κατ' εφαρμογήν τέτοιας συμβάσεως, συναφθείσας μεταξύ του Βασιλείου της Σουηδίας και του Βασιλείου των Κάτω Χωρών.

31 Αντιθέτως, τα μερίσματα που καταβάλλονται σε ημεδαπά συνταξιοδοτικά ταμεία δεν υπόκεινται σε παρακράτηση στην πηγή, αλλά σε φόρο επί των κεφαλαιακών αποδόσεων, η φορολογητέα βάση του οποίου υπολογίζεται σε δύο στάδια. Πρώτον, υπολογίζεται η αξία του συνόλου των στοιχείων του ενεργητικού που υφίστανται κατά την έναρξη του φορολογικού έτους, αφού αφαιρεθούν οι χρηματοπιστωτικές υποχρεώσεις κατά την ημερομηνία αυτή. Στη συνέχεια, το καθαρό ποσό πολλαπλασιάζεται με τη μέση απόδοση των κρατικών ομολόγων για το αμέσως προηγούμενο του επίμαχου φορολογικού έτους ημερολογιακό έτος. Το αποτέλεσμα που προκύπτει αποτελεί πλασματική απόδοση, επί της οποίας επιβάλλεται φόρος με συντελεστή 15 %.

32 Η διαφορά μεταξύ των δύο φορολογικών καθεστώτων αφορά, ιδίως, τη μέθοδο υπολογισμού της φορολογητέας βάσεως καθώς και τις διαδικασίες είσπραξης του φόρου, διότι ο ονομαστικός φορολογικός συντελεστής είναι ίδιος στο πλαίσιο των δύο καθεστώτων.

33 Όσον αφορά το ζήτημα αν η νομοθεσία ενός κράτους μέλους, όπως η επίμαχη στην κύρια δίκη, συνιστά περιορισμό στην ελεύθερη κυκλοφορία κεφαλαίων, πρέπει να διαπιστωθεί κατά πόσο η διαφορετική μεταχείριση της φορολογίας των μερισμάτων που καταβάλλονται στα συνταξιοδοτικά ταμεία, αναλόγως της ιδιότητάς τους ως ημεδαπών ή μη, συνεπάγεται δυσμενέστερη μεταχείριση των αλλοδαπών συνταξιοδοτικών ταμείων σε σχέση με τα ημεδαπά.

34 Στο αιτούν δικαστήριο, το οποίο είναι το μόνο που γνωρίζει τα πραγματικά περιστατικά της υποθέσεως της οποίας επιλήφθηκε, απόκειται να αξιολογήσει εάν, όσον αφορά τα επίμαχα στην υπόθεση αυτή μερίσματα, η επιβολή στο προσφεύγον της κύριας δίκης παρακρατήσεως φόρου στην πηγή με συντελεστή 15 % που προβλέπεται από τη διμερή σύμβαση για την αποφυγή της διπλής

φορολογίας έχει ως αποτέλεσμα να υφίσταται εν τέλει το προσφεύγον μεγαλύτερη φορολογική επιβάρυνση στη Σουηδία από αυτήν που υφίστανται τα ημεδαπά συνταξιοδοτικά ταμεία για μερίσματα ιδίου τύπου (βλ., υπ' αυτή την έννοια, απόφαση της 17ης Σεπτεμβρίου 2015, Miljoen κλπ., C-10/14, C-14/14 και C-17/14, EU:C:2015:608, σκέψη 48).

35 Συναφώς, η Σουηδική και η Γερμανική Κυβέρνηση επισημαίνουν ότι μια τέτοια αξιολόγηση πρέπει να αφορά σειρά ετών που αντιστοιχεί σε οικονομικό κύκλο, γεγονός το οποίο θα μπορούσε να καταδείξει, σύμφωνα με τις εν λόγω κυβερνήσεις, ότι η φορολογία αυτών των μερισμάτων κατ' εφαρμογήν της μίας ή της άλλης μεθόδου καταλήγει στο ίδιο αποτέλεσμα μετά από έναν οικονομικό κύκλο.

36 Πρέπει συνεπώς να καθοριστεί αν το αιτούν δικαστήριο οφείλει να κρίνει περί της ενδεχόμενης δυσμενούς μεταχειρίσεως των μερισμάτων που διανέμονται σε αλλοδαπά συνταξιοδοτικά ταμεία με βάση χρονική περίοδο η οποία περιλαμβάνει πλείονα έτη, εξεταζόμενα εν συνόλω, όπως προτάθηκε από τις εν λόγω κυβερνήσεις, ή εάν οφείλει να κρίνει σε ετήσια βάση, για έκαστο έτος της επίμαχης περιόδου, όπως υποστηρίζει η Επιτροπή.

37 Επισημαίνεται αφενός ότι, μολονότι, σύμφωνα με τη Σουηδική Κυβέρνηση, η μέθοδος της κατ' αποκοπήν φορολογήσεως αποσκοπεί στην ομοιόμορφη φορολόγηση των άμεσων και έμμεσων αποταμιεύσεων και στην εξίσωση της φορολογίας σε βάθος χρόνου, προκύπτει ωστόσο από την ενώπιον του Δικαστηρίου δικογραφία ότι ο φόρος επί των κεφαλαιακών αποδόσεων, ο οποίος επιβάλλεται στα ημεδαπά συνταξιοδοτικά ταμεία, υπολογίζεται σε ετήσια βάση. Το Δικαστήριο έχει κρίνει συναφώς ότι η περίοδος η οποία πρέπει να εξετάζεται για τη σύγκριση των φορολογικών επιβαρύνσεων επί των μερισμάτων που καταβάλλονται σε ημεδαπά και αλλοδαπά πρόσωπα, είναι η περίοδος η οποία λαμβάνεται υπόψη για τα μερίσματα που καταβάλλονται σε ημεδαπά πρόσωπα (βλ., υπ' αυτή την έννοια, απόφαση της 17ης Σεπτεμβρίου 2015, Miljoen κ.λπ., C-10/14, C-14/14 και C-17/14, EU:C:2015:608, σκέψη 51).

38 Αφετέρου, το Δικαστήριο έκρινε, όσον αφορά την ελευθερία εγκαταστάσεως, ότι, ακόμη κι αν υποτεθεί ότι το φορολογικό σύστημα ενός κράτους μέλους είναι συχνότερα ευνοϊκό για τους αλλοδαπούς φορολογουμένους, δεν αποκλείεται, όταν αποδεικνύεται μειονεκτικό για τους φορολογουμένους αυτούς, να εισάγει τελικά άνιση μεταχείριση έναντι των ημεδαπών φορολογουμένων και έτσι δημιουργεί εμπόδιο στην ελευθερία εγκαταστάσεως (βλ., υπ' αυτή την έννοια, αποφάσεις της 14ης Δεκεμβρίου 2000, AMID, C-141/99, EU:C:2000:696, σκέψη 27, και της 22 Μαρτίου 2007, Talotta, C-383/05, EU:C:2007:181, σκέψη 31). Επιπλέον, το Δικαστήριο έχει ήδη αποφανθεί ότι το γεγονός ότι εθνική ρύθμιση περιάγει σε δυσμενέστερη θέση κατοίκους αλλοδαπής δεν μπορεί να αντισταθμιστεί από το γεγονός ότι, σε άλλες καταστάσεις, η ίδια αυτή ρύθμιση δεν θίγει τους κατοίκους αλλοδαπής σε σχέση προς τους κατοίκους ημεδαπής (απόφαση της 18ης Ιουλίου 2007, Lakebrink και Peters-Lakebrink, C-182/06, EU:C:2007:452, σκέψη 23).

39 Από τα ανωτέρω συνάγεται ότι ενδεχόμενη δυσμενής μεταχείριση των μερισμάτων που καταβάλλονται σε αλλοδαπά συνταξιοδοτικά ταμεία κατά τη διάρκεια ενός οικονομικού έτους δεν δύναται να αντισταθμιστεί από ενδεχόμενη ευνοϊκή μεταχείριση των εν λόγω ταμείων κατά τη διάρκεια άλλων οικονομικών ετών.

40 Σε κάθε περίπτωση, όπως επισημαίνει η Επιτροπή, χωρίς να αμφισβητηθεί επί του σημείου αυτού από τη Σουηδική Κυβέρνηση, η ισχύουσα νομοθεσία δεν προβλέπει μηχανισμό ο οποίος μπορεί να εγγυηθεί ότι η φορολογική επιβάρυνση η οποία επιβάλλεται στα μερίσματα που λαμβάνονται από ημεδαπά συνταξιοδοτικά ταμεία θα είναι εν τέλει ίδια με την επιβάρυνση που επιβάλλεται στα μερίσματα ιδίου τύπου που λαμβάνονται από αλλοδαπά συνταξιοδοτικά ταμεία.

41 Κατά συνέπεια, η εκτίμηση κατά πόσον υφίσταται ενδεχόμενη δυσμενής μεταχείριση των μερισμάτων που καταβάλλονται σε αλλοδαπά συνταξιοδοτικά ταμεία πρέπει να πραγματοποιείται για κάθε φορολογικό έτος, μεμονωμένα.

42 Όπως όμως παραδέχεται και η ίδια η Σουηδική Κυβέρνηση, στο σημείο 48 των γραπτών παρατηρήσεών της, κατά τη διάρκεια των ετών όπου η πραγματική απόδοση των μετοχών είναι υψηλότερη της κατ' αποκοπήν αποδόσεως η οποία αντιστοιχεί στις αποδόσεις των κρατικών ομολόγων, γεγονός που συμβαίνει, εν προκειμένω, στην τρέχουσα κατάσταση της αγοράς, αποτελεί πλεονέκτημα για ένα αλλοδαπό συνταξιοδοτικό ταμείο να καταβάλλει αντί φόρου επί των μερισμάτων, φόρο επί της αποδόσεως, όπως ισχύει για τα ημεδαπά συνταξιοδοτικά ταμεία.

43 Με την εκτίμηση αυτή συντάσσεται κατ' ουσίαν και το αιτούν δικαστήριο, το οποίο διευκρινίζει, λαμβανομένης υπόψη της μεθόδου υπολογισμού της φορολογητέας βάσεως των κεφαλαιακών αποδόσεων, ότι το αποτέλεσμα της φορολογίας ενδέχεται να είναι ευνοϊκότερο κάποια έτη για τους ημεδαπούς μεριδιούχους, ενώ κάποια άλλα έτη για τους αλλοδαπούς μεριδιούχους.

44 Εφόσον η διαφορετική μεταχείριση η οποία θεσπίζεται από τη φορολογική νομοθεσία ενός κράτους μέλους, όπως η επίμαχη στην κύρια δίκη, όσον αφορά τη φορολογία των μερισμάτων που καταβάλλονται σε ημεδαπά συνταξιοδοτικά ταμεία και τη φορολογία μερισμάτων ιδίου τύπου που καταβάλλονται σε αλλοδαπά συνταξιοδοτικά ταμεία, ενδέχεται να έχει ως αποτέλεσμα τα μερίσματα που καταβάλλονται στα αλλοδαπά ταμεία να υφίστανται μεγαλύτερη φορολογική επιβάρυνση σε σχέση με την επιβάρυνση των ημεδαπών συνταξιοδοτικών ταμείων, μια τέτοια διαφορετική μεταχείριση είναι ικανή να αποτρέψει τα αλλοδαπά συνταξιοδοτικά ταμεία από να προβούν σε επενδύσεις σε αυτό το κράτος μέλος και αποτελεί, συνεπώς, περιορισμό της ελεύθερης κυκλοφορίας των κεφαλαίων, απαγορευόμενο κατ' αρχήν από το άρθρο 63 ΣΛΕΕ.

45 Κατά το άρθρο 65, παράγραφος 1, στοιχείο α', ΣΛΕΕ, το άρθρο 63 ΣΛΕΕ δεν θίγει εντούτοις το δικαίωμα των κρατών μελών να εφαρμόζουν τις οικείες διατάξεις της φορολογικής τους νομοθεσίας οι οποίες διακρίνουν μεταξύ φορολογουμένων που δεν βρίσκονται στην ίδια κατάσταση όσον αφορά την κατοικία τους ή τον τόπο όπου είναι επενδεδυμένα τα κεφάλαιά τους.

46 Η διάταξη αυτή, καθόσον εισάγει παρέκκλιση από τη θεμελιώδη αρχή της ελεύθερης κυκλοφορίας των κεφαλαίων, πρέπει να ερμηνεύεται στενά. Επομένως, η εν λόγω διάταξη δεν μπορεί να ερμηνευθεί υπό την έννοια ότι κάθε φορολογική ρύθμιση που προβαίνει σε διάκριση μεταξύ των φορολογούμενων βάσει του τόπου κατοικίας τους ή του κράτους μέλους στο οποίο επενδύουν τα κεφάλαιά τους είναι αυτομάτως συμβατή με τη Συνθήκη ΛΕΕ. Πράγματι, η παρέκκλιση του άρθρου 65, παράγραφος 1, στοιχείο α', ΣΛΕΕ τελεί υπό τον περιορισμό της παραγράφου 3 του ίδιου άρθρου, που προβλέπει ότι οι εθνικές διατάξεις στις οποίες αναφέρεται η παράγραφος 1 «δεν μπορούν να αποτελούν ούτε μέσο αυθαίρετων διακρίσεων ούτε συγκεκαλυμμένο περιορισμό της ελεύθερης κυκλοφορίας των κεφαλαίων και των πληρωμών όπως ορίζεται στο άρθρο 63 ΣΛΕΕ» (απόφαση της 10ης Απριλίου 2014, Emerging Markets Series of DFA Investment Trust Company, C-190/12, EU:C:2014:249, σκέψεις 55 και 56 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).

47 Πρέπει επομένως να γίνει διάκριση μεταξύ της διαφορετικής μεταχειρίσεως που επιτρέπεται βάσει του άρθρου 65, παράγραφος 1, στοιχείο α', ΣΛΕΕ και των διακρίσεων που απαγορεύονται από την παράγραφο 3 του ίδιου άρθρου. Όπως όμως προκύπτει από τη νομολογία του Δικαστηρίου, προκειμένου μια εθνική φορολογική ρύθμιση, όπως η επίμαχη στην κύρια δίκη, να μπορεί να θεωρηθεί σύμφωνη με τις διατάξεις της Συνθήκης περί ελεύθερης κυκλοφορίας των κεφαλαίων, πρέπει η διαφορετική μεταχείριση να αφορά καταστάσεις που δεν είναι αντικειμενικώς συγκρίσιμες ή να δικαιολογείται από επιτακτικό λόγο δημοσίου συμφέροντος (βλ. απόφαση της 10ης Μαΐου 2012, Santander Asset Management SGIIC κ.λπ., C-338/11 έως C-347/11, EU:C:2012:286, σκέψη 23 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).

48 Υπενθυμίζεται ότι η δυνατότητα συγκρίσεως ή μη μιας διασυνοριακής καταστάσεως με μια εσωτερική κατάσταση πρέπει να εξετάζεται λαμβάνοντας υπόψη τον σκοπό που επιδιώκεται από τις επίμαχες εθνικές διατάξεις (απόφαση της 8ης Νοεμβρίου 20012, Επιτροπή κατά Φινλανδίας, C-342/10,

EU:C:2012:688, σκέψη 36 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία) καθώς και το αντικείμενο και το περιεχόμενο των διατάξεων αυτών (βλ. απόφαση της 10ης Μαΐου 2012, Επιτροπή κατά Εσθονίας, C-39/10, EU:C:2012:282, σκέψη 51).

49 Εξάλλου, μόνον τα ουσιώδη κριτήρια διακρίσεως που προβλέπονται από την επίμαχη νομοθεσία πρέπει να λαμβάνονται υπόψη προκειμένου να εκτιμηθεί αν η διαφορετική μεταχείριση που απορρέει από την εν λόγω νομοθεσία αποτελεί συνέπεια μιας αντικειμενικής διαφοράς των καταστάσεων (απόφαση της 10ης Μαΐου 2012, Santander Asset Management SGIIC κ.λπ., C-338/11 έως C-347/11, EU:C:2012:286, σκέψη 28).

50 Εν προκειμένω, όπως αναφέρθηκε στη σκέψη 29 της παρούσας αποφάσεως, η επίμαχη στην κύρια δίκη νομοθεσία θεσπίζει κριτήριο διακρίσεως το οποίο θεμελιώνεται στον τόπο της έδρας των συνταξιοδοτικών ταμείων που είναι δικαιούχοι των μερισμάτων, με την υποβολή των μερισμάτων που λαμβάνονται από αλλοδαπά συνταξιοδοτικά ταμεία σε παρακράτηση φόρου στην πηγή και των μερισμάτων που λαμβάνονται από ημεδαπά συνταξιοδοτικά ταμεία σε φόρο επί των κεφαλαιακών αποδόσεων.

51 Πρέπει επομένως να εξετασθεί, εάν, υπό το πρίσμα του σκοπού, καθώς και του αντικειμένου και του περιεχομένου της επίμαχης στην κύρια δίκη νομοθεσίας, τα ημεδαπά και τα αλλοδαπά συνταξιοδοτικά ταμεία βρίσκονται σε συγκρίσιμη κατάσταση.

52 Συναφώς, επισημαίνεται ότι η φορολογία που επιβάλλεται στα ημεδαπά συνταξιοδοτικά ταμεία έχει αντικείμενο διαφορετικό από την φορολογία που επιβάλλεται στα αλλοδαπά ταμεία. Ενώ δηλαδή τα ημεδαπά ταμεία φορολογούνται επί του συνόλου των εσόδων τους, τα οποία υπολογίζονται με βάση το ενεργητικό τους κατόπιν αφαιρέσεως του παθητικού, επί του οποίου συνόλου εφαρμόζεται κατ' αποκοπήν συντελεστής αποδόσεως, ανεξαρτήτως εάν ελήφθησαν όντως τα μερίσματα κατά την οικία φορολογική χρήση, τα αλλοδαπά ταμεία φορολογούνται επί των μερισμάτων που έλαβαν στη Σουηδία κατά την εν λόγω χρήση.

53 Πράγματι, στο πλαίσιο του καθεστώτος συντάξεων γήρατος, μέρος του οποίου αποτελούν τα συνταξιοδοτικά ταμεία, η εθνική νομοθεσία σχετικά με τη φορολογία των εν λόγω ταμείων αποσκοπεί στην εισαγωγή φορολογίας ουδέτερης και ανεξάρτητης των εκάστοτε οικονομικών συγκυριών που ασκούν επιρροή στα διάφορα στοιχεία ενεργητικού, καθώς και σε όλους τους τύπους συνταξιοδοτικών αποταμιεύσεων.

54 Για την επίτευξη του εν λόγω σκοπού, το σύνολο του ενεργητικού ενός ημεδαπού συνταξιοδοτικού ταμείου υποβάλλεται ετησίως σε κατ' αποκοπήν φορολογία, η οποία αντανακλά την απόδοση του ενεργητικού αυτού, ανεξαρτήτως της λήψεως εσόδων που προέρχονται από το εν λόγω ενεργητικό, και ιδίως ανεξαρτήτως της λήψεως μερισμάτων.

55 Τέτοια φορολογία επί των εσόδων των ημεδαπών συνταξιοδοτικών ταμείων εφαρμόζεται από το Βασίλειο της Σουηδίας, υπό την ιδιότητά του ως κράτους στο οποίο εδρεύουν τα ταμεία αυτά, και το οποίο διαθέτει ως εκ τούτου την εξουσία να φορολογήσει το συνολικό τους εισόδημα.

56 Αντιθέτως, όσον αφορά τα συνταξιοδοτικά ταμεία που δεν έχουν έδρα στη Σουηδία, αυτό το κράτος μέλος, σύμφωνα με τη διμερή σύμβαση που συνήψε με το Βασίλειο των Κάτω Χωρών για την αποφυγή της διπλής φορολογίας, δεν διαθέτει εξουσία παρά μόνο για τη φορολόγηση των εισοδημάτων που προέρχονται από τα στοιχεία του ενεργητικού αυτών των ταμείων που βρίσκονται στη Σουηδία. Συνεπώς, το Βασίλειο της Σουηδίας φορολογεί τα μερίσματα που λαμβάνονται από τα αλλοδαπά συνταξιοδοτικά ταμεία υπό την ιδιότητά του ως κράτους προελεύσεως των μερισμάτων.

57 Καθόσον, δυνάμει της εν λόγω συμβάσεως, το Βασίλειο της Σουηδίας δεν διαθέτει εξουσία για να φορολογήσει τα ευρισκόμενα στο έδαφός του στοιχεία του ενεργητικού των αλλοδαπών συνταξιοδοτικών ταμείων, όπως τα επίμαχα στοιχεία της κύριας δίκης, η απλή κατοχή στοιχείων ενεργητικού στη Σουηδία δεν μπορεί, αντιθέτως, να έχει ως αποτέλεσμα την επιβολή φόρου σε αυτό το κράτος μέλος.

58 Επομένως, λόγω της περιορισμένης εξουσίας του Βασιλείου της Σουηδίας ως προς τη φορολόγηση των αλλοδαπών συνταξιοδοτικών ταμείων, αυτό το κράτος μέλος δεν μπορεί να φορολογήσει το σύνολο του ενεργητικού των εν λόγω συνταξιοδοτικών ταμείων.

59 Στο πλαίσιο αυτό, ο σκοπός που επιδιώκεται από την επίμαχη στην κύρια δίκη νομοθεσία, συνιστάμενος στην εφαρμογή ουδέτερης φορολογίας, ανεξαρτήτως των οικονομικών συγκυριών που ασκούν επιρροή στα διάφορα στοιχεία ενεργητικού, καθώς και σε όλους τους τύπους συνταξιοδοτικών αποταμιεύσεων, ο οποίος προϋποθέτει ότι τα συνταξιοδοτικά ταμεία φορολογούνται επί του συνόλου του ενεργητικού τους, δεν είναι δυνατόν να επιτευχθεί όσον αφορά τα αλλοδαπά συνταξιοδοτικά ταμεία.

60 Ο σκοπός αυτός, ο οποίος προϋποθέτει επίσης ότι τα συνταξιοδοτικά ταμεία φορολογούνται ετησίως και ανεξαρτήτως της διανομής μερισμάτων, δεν θα μπορούσε να επιτευχθεί ούτε μέσω της φορολογίας των μερισμάτων που λαμβάνονται από τα αλλοδαπά συνταξιοδοτικά ταμεία με την κατ' αποκοπήν μέθοδο, η οποία στηρίζεται για τον υπολογισμό του οφειλόμενου φόρου στην αξία των υποκείμενων στοιχείων ενεργητικού, καθότι, όπως αναφέρθηκε στις σκέψεις 56 έως 58 της παρούσας αποφάσεως, τα αλλοδαπά συνταξιοδοτικά ταμεία δεν μπορούν, σε κάθε περίπτωση, να φορολογηθούν παρά μόνο αφότου λάβουν τα μερίσματα.

61 Περαιτέρω, όπως επισήμανε κατ' ουσίαν ο γενικός εισαγγελέας στα σημεία 32 και 33 των προτάσεών του, η φορολογική ουδετερότητα σε σχέση με τη μορφή της επενδύσεως, την οποία και επιδιώκει η επίμαχη στην κύρια δίκη νομοθεσία, προϋποθέτει τη φορολόγηση του συνόλου του επενδυθέντος κεφαλαίου του φορολογουμένου, ανεξαρτήτως της συνθέσεως του επενδυτικού χαρτοφυλακίου του.

62 Ο σκοπός αυτός δεν μπορεί να επιτευχθεί στην περίπτωση ενός αλλοδαπού συνταξιοδοτικού ταμείου, το οποίο υπόκειται στη Σουηδία σε φορολόγηση μόνον των εισοδημάτων του τα οποία προέρχονται από το εν λόγω κράτος μέλος.

63 Διαπιστώνεται ως εκ τούτου, όσον αφορά τον σκοπό που επιδιώκει η εθνική νομοθεσία καθώς και το αντικείμενο και το περιεχόμενο αυτής, ότι τα αλλοδαπά συνταξιοδοτικά ταμεία δεν βρίσκονται σε κατάσταση συγκρίσιμη με αυτή των ημεδαπών.

64 Πάντως, υπενθυμίζεται επίσης ότι, μολονότι η εφαρμογή δύο διαφορετικών μεθόδων φορολογήσεως στα αλλοδαπά και ημεδαπά συνταξιοδοτικά ταμεία δικαιολογείται εν προκειμένω λόγω της διαφοράς της καταστάσεως μεταξύ των δύο αυτών κατηγοριών φορολογουμένων, το Δικαστήριο έχει κρίνει ότι, όσον αφορά τα επαγγελματικά έξοδα που συνδέονται άμεσα με δραστηριότητα από την οποία προέκυψαν φορολογητέα εισοδήματα σε ορισμένο κράτος μέλος, οι κάτοικοι ημεδαπής και οι κάτοικοι αλλοδαπής βρίσκονται σε συγκρίσιμη κατάσταση (απόφαση της 17ης Σεπτεμβρίου 2015, Miljoen κ.λπ., C-10/14, C-14/14 και C-17/14, EU:C:2015:608, σκέψη 57).

65 Στο αιτούν δικαστήριο εναπόκειται συνεπώς να εξακριβώσει εάν η μέθοδος φορολογήσεως που εφαρμόζεται στα ημεδαπά συνταξιοδοτικά ταμεία επιτρέπει, μέσω του υπολογισμού της φορολογητέας βάσεως των εν λόγω ταμείων, και συγκεκριμένα, μέσω της συνεκτιμήσεως του παθητικού τους κατά τον υπολογισμό της κεφαλαιακής βάσεως, να λαμβάνονται υπόψη τα ενδεχόμενα επαγγελματικά έξοδα που συνδέονται άμεσα με τη λήψη των μερισμάτων, όπως φαίνεται να υποστηρίζει το PMT. Σε αυτήν την περίπτωση, τα έξοδα αυτά θα πρέπει να λαμβάνονται επίσης υπόψη και για τα αλλοδαπά συνταξιοδοτικά ταμεία.

66 Με βάση τα προεκτεθέντα, στο προδικαστικό ερώτημα πρέπει να δοθεί η απάντηση ότι το άρθρο 63 ΣΛΕΕ:

— δεν αντιτίθεται σε εθνική νομοθεσία δυνάμει της οποίας τα μερίσματα που διανέμονται από ημεδαπή εταιρία φορολογούνται στην πηγή όταν καταβάλλονται σε αλλοδαπά συνταξιοδοτικά ταμεία, ενώ όταν τα μερίσματα αυτά καταβάλλονται σε ημεδαπό συνταξιοδοτικό ταμείο, φορολογούνται με φόρο ο οποίος υπολογίζεται κατ' αποκοπήν επί τη βάσει πλασματικής αποδόσεως και αποσκοπεί, με την πάροδο του χρόνου, να αντιστοιχεί με τον φόρο όλων των εισοδημάτων από κεφάλαιο, σύμφωνα με το καθεστώς του κοινού δικαίου·

— αντιτίθεται ωστόσο στη μη αναγνώριση δυνατότητας των δικαιούχων αλλοδαπών συνταξιοδοτικών ταμείων περί συνεκτιμήσεως των ενδεχόμενων επαγγελματικών εξόδων που συνδέονται άμεσα με τη λήψη των μερισμάτων, όταν η μέθοδος υπολογισμού της φορολογητέας βάσεως προβλέπει τέτοια συνεκτίμηση, γεγονός το οποίο απόκειται στο αιτούν δικαστήριο να διακριβώσει.

Επί των δικαστικών εξόδων

67 Δεδομένου ότι η παρούσα διαδικασία έχει ως προς τους διαδίκους της κύριας δίκης τον χαρακτήρα παρεμπίπτοντος που ανέκυψε ενώπιον του εθνικού δικαστηρίου, σ' αυτό εναπόκειται να αποφανθεί επί των δικαστικών εξόδων. Τα έξοδα στα οποία υποβλήθηκαν όσοι υπέβαλαν παρατηρήσεις στο Δικαστήριο, πλην των ως άνω διαδίκων, δεν αποδίδονται.

Για τους λόγους αυτούς, το Δικαστήριο (πρώτο τμήμα) αποφαίνεται:

Το άρθρο 63 ΣΛΕΕ:

— **δεν αντιτίθεται σε εθνική νομοθεσία δυνάμει της οποίας τα μερίσματα που διανέμονται από ημεδαπή εταιρία φορολογούνται στην πηγή όταν καταβάλλονται σε αλλοδαπά συνταξιοδοτικά ταμεία, ενώ όταν τα μερίσματα αυτά καταβάλλονται σε ημεδαπό συνταξιοδοτικό ταμείο, φορολογούνται με φόρο ο οποίος υπολογίζεται κατ' αποκοπήν επί τη βάσει πλασματικής αποδόσεως και αποσκοπεί, με την πάροδο του χρόνου, να αντιστοιχεί με τον φόρο όλων των εισοδημάτων από κεφάλαιο, σύμφωνα με το καθεστώς του κοινού δικαίου·**

— **αντιτίθεται ωστόσο στη μη αναγνώριση δυνατότητας των δικαιούχων αλλοδαπών συνταξιοδοτικών ταμείων περί συνεκτιμήσεως των ενδεχόμενων επαγγελματικών εξόδων που συνδέονται άμεσα με τη λήψη των μερισμάτων, όταν η μέθοδος υπολογισμού της φορολογητέας βάσεως προβλέπει τέτοια συνεκτίμηση, γεγονός το οποίο απόκειται στο αιτούν δικαστήριο να διακριβώσει.**

(υπογραφές)